

บทที่ 3

วิธีกาเนินการวิจัย

วิธีกาเนินการวิจัยที่จะเสนอในบทนี้ ประกอบด้วย วัตถุประสงค์ของการวิจัย สมมติฐานของการวิจัย ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การสร้างเครื่องมือ การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความคึกเห็นของผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้าหมวดวิชา และครู-อาจารย์ เกี่ยวกับกระบวนการวางแผนในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ สังกัดกรมสามัญศึกษา ในเขตการศึกษา 12
2. เพื่อเปรียบเทียบความคึกเห็นของผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้าหมวดวิชา และครู-อาจารย์ เกี่ยวกับกระบวนการวางแผนในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ สังกัดกรมสามัญศึกษา ในเขตการศึกษา 12
3. เพื่อศึกษาความคึกเห็นของผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้าหมวดวิชา และครู-อาจารย์ เกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคของกระบวนการวางแผนในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ สังกัดกรมสามัญศึกษา ในเขตการศึกษา 12

สมมติฐานของการวิจัย

ความคึกเห็นของผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้าหมวดวิชา และครู-อาจารย์เกี่ยวกับกระบวนการวางแผนในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่แตกต่างกัน

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย ผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้าหมวดวิชา และครู-อาจารย์ในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ ในเขตการศึกษา 12 ทุกโรงเรียน จำนวน 31 โรงเรียน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยได้มาจากการแบ่งประชากรออกเป็น 3 กลุ่ม คือ กลุ่มผู้บริหารโรงเรียน กลุ่มหัวหน้าหมวดวิชา และกลุ่มครู-อาจารย์ กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามขนาดกลุ่มตัวอย่างของ Krejcie และ Morgan (1970 : 607-610) จากนั้นจึงใช้วิธีการเทียบสัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างเป็นรายโรงเรียน แล้วสุ่มตัวอย่างแบบง่าย ได้กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยทั้งสิ้น 650 คน (ดังแสดงในตารางที่ 1 และตารางที่ 2) ดังนี้

2.1 กลุ่มผู้บริหารโรงเรียน ประกอบด้วย ผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 31 คน ผู้ช่วยผู้อำนวยการ จำนวน 93 คน รวมทั้งหมด 124 คน จากจำนวนทั้งหมด 155 คน

2.2 กลุ่มหัวหน้าหมวดวิชา จำนวน 186 คน จากจำนวนทั้งหมด 279 คน

2.3 กลุ่มครู-อาจารย์ ประกอบด้วย ครู-อาจารย์ที่สอนประจำในโรงเรียน จำนวน 340 คน จากจำนวนทั้งหมด 2,878 คน

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามประเภท

ประเภทของประชากร	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
1. ผู้บริหารโรงเรียน		
1.1 ผู้อำนวยการโรงเรียน	31	31
1.2 ผู้ช่วยผู้อำนวยการ	124	93
2. หัวหน้าหมวดวิชา	279	186
3. ครู-อาจารย์	2,878	340
รวม	3,312	650

ตารางที่ 2 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามจังหวัดและโรงเรียน

จังหวัด	ชื่อโรงเรียน	ประชากร				กลุ่มตัวอย่าง					
		ผู้บริหาร หมวด วิชา	หัวหน้า หมวด วิชา	ครู- อาจารย์	รวม	ผู้บริหาร ผอ. ผช.	หัวหน้า หมวด วิชา	ครู- อาจารย์	รวม		
ฉะเชิงเทรา	1. เบญจมาราช										
	รังสฤษฏ์	5	9	165	179	1	3	6	19	29	
	2. กักรุณี	5	9	101	115	1	3	6	12	22	
	3. ทนสารคาม										
	"ทนมอกุลวิทยา"	5	9	91	105	1	3	6	11	21	
	ชลบุรี	1. ชลราษฎรอำรุง	5	9	139	153	1	3	6	16	26
		2. ชลภัณฑสถานกุล	5	9	105	119	1	3	6	12	22
3. ชลบุรี"สุขุมวิท"		5	9	94	108	1	3	6	11	21	
4. ทัพส์วิทยาคาร		5	9	125	139	1	3	6	15	25	
5. บ้านบึง "อุทิศหา กรรมคุณเคราะห์"		5	9	83	97	1	3	6	10	20	
6. ศรีราชา		5	9	100	114	1	3	6	12	22	
7. โทษสัมพันธ์วิทยา การ		5	9	93	107	1	3	6	11	21	
8. สัตหีบวิทยาคม	5	9	64	78	1	3	6	8	18		
9. สิงห์สมุทร	5	9	123	137	1	3	6	15	25		
ปราจีนบุรี	1. ปราจีนราษฎร อำรุง	5	9	112	126	1	3	6	13	23	
	2. ปราจีนภัณฑสถาน	5	9	86	100	1	3	6	10	20	
	3. กบินทร์วิทยา	5	9	68	82	1	3	6	8	18	
	4. อรัญประเทศ	5	9	73	87	1	3	6	9	19	
	5. สระแก้ว	5	9	64	78	1	3	6	8	18	

ตารางที่ 2 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามจังหวัดและโรงเรียน(ต่อ)

จังหวัด	ชื่อโรงเรียน	ประชากร				กลุ่มตัวอย่าง				
		ผู้บริหาร	หัวหน้า หมวด วิชา	ครู- อาจารย์	รวม	ผู้บริหาร ผอ. ผช.	หัวหน้า หมวด วิชา	ครู- อาจารย์	รวม	
นครนายก	1. นครนายกวิทยาคม	5	9	120	134	1	3	6	14	24
	2. นวมราชานุสรณ์	5	9	54	68	1	3	6	6	16
	3. บ้านนา "นายก พิทยากร"	5	9	97	111	1	3	6	11	21
	4. องครักษ์	5	9	47	61	1	3	6	6	16
ระยอง	1. ระยองวิทยาคม	5	9	144	158	1	3	6	17	27
	2. แกลง "วิเทศถาวร"	5	9	108	122	1	3	6	13	23
	3. บ้านคาอ	5	9	85	99	1	3	6	10	20
	4. บ้านฉางกาญจน กุลวิทยา	5	9	54	68	1	3	6	6	16
จันทบุรี	1. เบญจมาราชูทิศ	5	9	107	121	1	3	6	13	23
	2. ศรีธามสุรณ	5	9	106	120	1	3	6	13	23
	3. ท่าใหม่ "พุทธวิสต์ ราษฎร์นุกุล"	5	9	79	93	1	3	6	9	19
	4. ชลบุรีชกานิช	5	9	59	73	1	3	6	7	17
ตราด	1. ตราดตระการคุณ	5	9	69	83	1	3	6	8	18
	2. สตรีประเสริฐศิลป์	5	9	63	77	1	3	6	7	17
รวม	31 โรงเรียน	155	279	2,878	3,312	124	186	340	650	

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม (Questionnaire) มี

1 ชุด แบ่งออกเป็น 4 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 สภาพทั่วไปเกี่ยวกับการวางแผนในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับกระบวนการวางแผนในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่

ตอนที่ 4 ปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับกระบวนการวางแผนในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่

ในการจัดรูปแบบของแบบสอบถาม กำหนดไว้ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

แบบสอบถามส่วนนี้มีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ จำนวน 9 ข้อ สอบถามเกี่ยวกับ เพศ อายุ อาชีพ อาชีพราชการ วุฒิต่างการศึกษา ตำแหน่งปัจจุบัน ประสบการณ์ในตำแหน่งและประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการวางแผน

ตอนที่ 2 สภาพทั่วไปเกี่ยวกับการวางแผนในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่

ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบเลือกตอบ จำนวน 9 ข้อ สอบถามเกี่ยวกับ หน่วยการวางแผน คณะกรรมการวางแผน แผนประเภทต่างๆ จุดมุ่งหมายในการจัดทำแผน การเก็บรวบรวมข้อมูลและสถิติต่างๆ วิธีดำเนินการวางแผน และผู้ประเมินแผนงาน/โครงการ

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับกระบวนการวางแผนในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่

ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า จำนวน 73 ข้อ ทั้งนี้ให้ผู้ตอบแบบสอบถามทำเครื่องหมายเลือกเพียงข้อละ 1 เครื่องหมาย แบบสอบถามตอนที่ 3 นี้ แบ่งชั้นตอนของกระบวนการวางแผนเป็น 4 ชั้นตอน

1. ชั้นก่อนวางแผน จำนวน 11 ข้อ คือข้อที่ 1-11

2. ชั้นวางแผน จำนวน 26 ข้อ คือข้อที่ 12-37

3. ชั้นการนำแผนไปปฏิบัติ จำนวน 17 ข้อ คือข้อที่ 38-54

4. ชั้นการติดตาม ประเมินผล และปรับปรุงแผน จำนวน 19 ข้อ คือข้อที่

55-73

ในแต่ละคำถามมีคำตอบให้เลือกเหมือนกันทุกข้อ โทษมี 4 ตัวเลือก ดังนี้

ปฏิบัติมาก มีค่าคะแนนเท่ากับ 4 คะแนน

ปฏิบัติปานกลาง มีค่าคะแนนเท่ากับ 3 คะแนน

ปฏิบัติน้อย มีค่าคะแนนเท่ากับ 2 คะแนน

ไม่ปฏิบัติ มีค่าคะแนนเท่ากับ 1 คะแนน

ตอนที่ 4 ปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับกระบวนการวางแผนในโรงเรียนมัธยมศึกษา
ขนาดใหญ่

ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่าและแบบปลายเปิด สำหรับ
แบบสอบถามที่เป็นมาตราส่วนประเมินค่า ได้ถามปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับกระบวนการวางแผนใน
โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ โดยแบ่งเป็นปัญหาและอุปสรรค 4 ชั้นในกระบวนการวางแผน คือ

1. ปัญหาและอุปสรรคชั้นก่อนวางแผน จำนวน 6 ข้อ คือข้อที่ 1-6
2. ปัญหาและอุปสรรคชั้นวางแผน จำนวน 6 ข้อ คือข้อที่ 7-12
3. ปัญหาและอุปสรรคชั้นการนำแผนไปปฏิบัติ จำนวน 4 ข้อ คือข้อที่ 13-16
4. ปัญหาและอุปสรรคชั้นติดตาม ประเมินผล และปรับปรุงแผน จำนวน 5 ข้อ

คือข้อที่ 17-21

ระดับของปัญหามี 4 ระดับ คือ

เป็นปัญหามาก มีค่าคะแนนเท่ากับ 4 คะแนน

เป็นปัญหาปานกลาง มีค่าคะแนนเท่ากับ 3 คะแนน

เป็นปัญหาน้อย มีค่าคะแนนเท่ากับ 2 คะแนน

ไม่เป็นปัญหา มีค่าคะแนนเท่ากับ 1 คะแนน

ส่วนแบบสอบถามปลายเปิด ผู้วิจัยสร้างขึ้น เพื่อให้ผู้ตอบระบุปัญหาและอุปสรรค
เกี่ยวกับกระบวนการวางแผนในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่เพิ่มเติมในช่องว่างที่กำหนดให้
ในคอนทนต์ของแต่ละชั้นตอน ทั้ง 4 ชั้นตอน

การสร้างเครื่องมือ

ในการสร้างแบบสอบถามเพื่อรวบรวมข้อมูลในการวิจัย ได้ดำเนินการเป็นขั้นตอน
ดังต่อไปนี้

1. ศึกษาแนวคิด หลักการ และทฤษฎี ที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการวางแผน โดยศึกษา
จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แล้วสรุปเป็นกรอบความคิดสำหรับการวิจัย
2. สร้างแบบสอบถามขึ้นจากขั้นตอนที่ 1 และขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
3. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 7 ท่าน ตรวจสอบสำนวนภาษาและ

ความตรงตามเนื้อหาของแบบสอบถาม

4. รวบรวมความคิดเห็นและคำแนะนำจากผู้ทรงคุณวุฒิแล้วปรับปรุงแบบสอบถาม จากนั้นจึงนำแบบสอบถามไปปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจแก้ไขและปรับปรุงอีกครั้ง

5. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try - out) กับครู-อาจารย์ โรงเรียนสมุทรสาครวิทยาลัยและโรงเรียนสมุทรสาครบูรณะ จังหวัดสมุทรสาคร จำนวน 40 คน เพื่อหาค่าความเที่ยง. ตามวิธีการของ Cronbach โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient)

จากสูตร

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left\{ 1 - \frac{S_1^2}{S_x^2} \right\}$$

α คือ สัมประสิทธิ์ของความเที่ยง

n คือ จำนวนข้อของแบบสอบถาม

S_1^2 คือ ความแปรปรวนของคะแนนในแต่ละข้อ

S_x^2 คือ ความแปรปรวนของคะแนนทั้งหมด

(ประคอง กรรณสูต 2525 : 52-54)

ได้ค่าความเที่ยงของแบบสอบถามเท่ากับ 0.98 ซึ่งนับว่าสูงมาก ผู้วิจัยจึงนำแบบสอบถามนี้ไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปส่งด้วยตนเองทุกโรงเรียน แล้วขอความกรุณาจากผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการให้รวบรวมแบบสอบถามส่งคืนผู้วิจัยภายใน 3 สัปดาห์ แบบสอบถามที่ส่งให้แก่กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 650 ฉบับ ได้รับคืนมา 617 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 94.92 เป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์นำมาใช้ในการวิจัย 605 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 93.08 ถึงรายละเอียดที่แสดงไว้ในตารางที่ 3 และตารางที่ 4 ดังนี้

ตารางที่ 3 แสดงจำนวนแบบสอบถามที่ได้รับคืน จำแนกตามกลุ่มตัวอย่าง จังหวัดและโรงเรียน

จังหวัด	ชื่อโรงเรียน	ผู้บริหาร ร.ร.		หัวหน้าหมวด วิชา	ครู- อาจารย์	รวม
		ผอ.	ผช.			
ฉะเชิงเทรา	1. เบลูจุมราชรังสฤษฏี	1	3	6	19	29
	2. กักกรณี	1	3	5	11	20
	3. ทนมนสารคาม "พนมมอกุล วิทยา"	1	3	6	11	21
ชลบุรี	1. ชลราษฎร์อำรุง	1	3	6	16	26
	2. ชลภัคชานุกูล	1	3	6	12	22
	3. ชลบุรี "สุขบท"	1	3	6	11	21
	4. หนิสัทธิพิทยาคาร	1	3	6	15	25
	5. บ้านบึง "อุตสาหกรรม นุเคราะห์"	1	3	6	10	20
	6. ศรีราชา	1	3	5	12	21
	7. โทริสัมพันธ์พิทยาคาร	1	3	6	11	21
	8. สัตหีบวิทยาคม	1	3	5	8	17
	9. สิงห์สมุทร	1	3	6	15	25
ปราจีนบุรี	1. ปราจีนราษฎร์อำรุง	1	3	6	13	23
	2. ปราจีนภัคชานุกูล	1	3	6	9	19
	3. กบินทร์วิทยา	1	3	6	8	18
	4. อรัญประเทศ	1	3	6	9	19
	5. สระแก้ว	1	3	6	8	18
นครนายก	1. นครนายกวิทยาคม	1	3	6	14	24
	2. นวมราชานุสรณ์	1	3	6	6	16
	3. บ้านนา "นายกพิทยากร"	1	3	6	11	21
	4. องครักษ์	1	3	6	6	16

ตารางที่ 3 แสดงจำนวนแบบสอบถามที่ได้รับคืน จำแนกตามกลุ่มตัวอย่าง จังหวัดและโรงเรียน(ต่อ)

จังหวัด	ชื่อโรงเรียน	ผู้บริหาร ร.ร.		หัวหน้าหมวด วิชา	ครู- อาจารย์	รวม
		ผอ.	ผช.			
ระยอง	1. ระยองวิทยาคม	-	-	-	-	-
	2. แกลง "วิทย์สถาวร"	1	3	6	13	23
	3. บ้านค่าย	1	3	6	10	20
	4. บ้านฉางกาญจนกุลวิทยา	1	3	6	6	16
จันทบุรี	1. เนอจุมราชูทิศ	1	3	6	13	23
	2. ศรียานุสรณ์	1	3	6	13	23
	3. ท่าใหม่ "พุทธวิสัฏฐ์ราษฎร์นุกุล"1		3	6	9	19
	4. ชลบุรีชคภาภิเษก	-	3	6	7	16
ตราด	1. ทราดตระการคุณ	1	3	6	8	18
	2. สตรีประเสริฐศิลป์	1	3	6	7	17
รวม	31 โรงเรียน	119		177	321	617

ตารางที่ 4 แสดงจำนวนแบบสอบถามที่ได้รับคืนและใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

กลุ่มประชากร	จำนวนแบบสอบถาม ที่แจก	จำนวนแบบสอบถาม ที่ได้รับคืน	ร้อยละ รอยละ	จำนวน แบบสอบถาม ที่สมบูรณ์	ร้อยละ รอยละ
ผู้บริหารโรงเรียน	124	119	95.97	115	92.74
หัวหน้าหมวดวิชา	186	177	95.16	174	93.55
ครู-อาจารย์	340	321	94.41	316	92.94
รวม	650	617	94.92	605	93.08

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ที่ได้รับคืนมาทำการวิเคราะห์โดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS (Statistical Package for the Social Sciences) ของศูนย์สารสนเทศ กระทรวงศึกษาธิการ วิเคราะห์ข้อมูลได้ดังต่อไปนี้

1. ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้วิธีหาค่าความถี่และคาร์ยอล
2. ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพทั่วไปเกี่ยวกับการวางแผนในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ ใช้วิธีหาค่าความถี่และคาร์ยอล
3. ข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับกระบวนการวางแผนในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ ใช้วิธีหาค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผู้วิจัยได้กำหนดช่วงของคะแนนและความหมายของช่วงคะแนนเฉลี่ย เพื่อใช้ในการแปลความหมายดังนี้

ช่วงคะแนนเฉลี่ย	1.00 - 1.49	หมายความว่า	ไม่มีการปฏิบัติ
ช่วงคะแนนเฉลี่ย	1.50 - 2.49	หมายความว่า	ปฏิบัติในระดับน้อย
ช่วงคะแนนเฉลี่ย	2.50 - 3.49	หมายความว่า	ปฏิบัติในระดับปานกลาง
ช่วงคะแนนเฉลี่ย	3.50 - 4.00	หมายความว่า	ปฏิบัติในระดับมาก

4. เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้าหมวดวิชาและครู-อาจารย์ โดยวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว ถ้าพบว่าความคิดเห็นแตกต่างกัน ก็ทดสอบความแปรปรวนตามวิธีการของเซฟเฟ (Scheffe)

5. ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคของการปฏิบัติตามกระบวนการวางแผนในโรงเรียนมัธยมศึกษา ขนาดใหญ่ ใช้วิธีหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และหาค่าความถี่สำหรับคำถามปลายเปิด

ผู้วิจัยได้กำหนดช่วงของคะแนนและความหมายของช่วงคะแนนเฉลี่ย เพื่อใช้ในการแปลความหมาย ดังนี้

ช่วงคะแนนเฉลี่ย	1.00 - 1.49	หมายความว่า	ไม่เป็นปัญหา
ช่วงคะแนนเฉลี่ย	1.50 - 2.49	หมายความว่า	เป็นปัญหาอยู่ในระดับน้อย
ช่วงคะแนนเฉลี่ย	2.50 - 3.49	หมายความว่า	เป็นปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง
ช่วงคะแนนเฉลี่ย	3.50 - 4.00	หมายความว่า	เป็นปัญหาอยู่ในระดับมาก

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ใช้ตารางประกอบความเรียง